

Құрастырылған күні: 2021 жыл

Қайта қаралған күні: 2025 жыл

"Алматы менеджмент университеті" ББМ Жасыл Университет Саясаты

Құжаттың мақсаты

Осы Саясат БҰҰ-ның ТДМ (SDG) және ESG қағидаттарына сәйкес әзірленген және «Алматы Менеджмент Университеті» ЖБ ұйымының (бұдан әрі – Университет) Жасыл саясатындағы басымдықтарды айқындайды.

Құжаттың қолданылу аясы

Осы Саясаттың күші өз өкілеттіктері шегінде жасыл университет тұжырымдамасымен айналысатын Университет қызметкерлеріне қолданылады.

Сілтемелер

Осы Саясат келесі құжаттарға сәйкес әзірленді:

- БҰҰ-ның Тұрақты даму мақсаттары;
- БҰҰ-ның Тұрақты даму саласындағы күн тәртібі;
- Environmental, Social and Governance (Экологиялық, әлеуметтік және корпоративтік басқару) қағидаттары;
- 2007 жылғы 27 шілдедегі №319-III «Білім туралы» Қазақстан Республикасының Заңы;
- «Алматы Менеджмент Университеті» ЖБ ұйымының Жарғысы.

Егер осы Саясаттың нормалары қолданыстағы немесе жаңартылған заңнама нормаларына немесе қолдануға жататын халықаралық стандарттарға қайшы келсе, онда заңнама және/немесе халықаралық стандарттар нормалары басым күшке ие болады.

Терминдер мен қысқартулар

Тұрақты даму мақсаттары (ТДМ) – кедейлікті жоюға, планетамызды қорғауға, өмір сапасын арттыруға және бүкіл әлемдегі адамдардың болашағын жақсартуға бағытталған жаһандық іс-қимылға шақыру. 17 ТДМ Біріккен Ұлттар Ұйымының Бас Ассамблеясы тарапынан әзірленген.

Тұрақты сатып алу – бұл тауарларды, жұмыстар мен қызметтерді сатып алу процесі, ол тек баға мен сапаны ғана емес, сонымен қатар олардың экологиялық, әлеуметтік және экономикалық әсерін де ескереді.

«Жасыл Университет» саясаты аясында AlmaU тұрақты дамудың аспектілерін білім беру үдерісіне, кәсіби даярлыққа, кампус қызметіне және студенттердің қатысуын арттыруға енгізеді. Ең алдымен, бұл – «жасыл» инфрақұрылымды құру және дамыту, экостартаптарды қолдау, студенттер мен қызметкерлердің экологиялық жобалардағы бастамаларын ілгерілету және тағы басқа бағыттар.

Университет «жасыл университет» жобасын құру және қолдау – бұл ұзақ мерзімді жоспарлау, стратегияны үздіксіз дамыту және нәтижелерді жақсарту бойынша жүйелі жұмыс екенін түсінеді. Алғашқы қадам ретінде кампустың экологиялық деңгейін арттыру және кеңселердегі жұмыс үдерістерін «жасылдандырудан» бастауға болады.

Саясаттың мақсаттары

- Университеттің қаржы қаражатын жауапкершілікпен пайдалану;
- Сатып алынатын өнім мен қызметтердің экологиялық ізін барынша азайту;
- Жергілікті өндірушілер мен шағын бизнесті қолдау;
- Қалдықтар мен көміртек шығарындыларының мөлшерін азайту;
- Қайта қалпына келмейтін ресурстарды тұтынуды қысқарту.

«Жасыл Университет» саясатының маңызды тармақтарының бірі – «Жасыл офис» тұжырымдамасы болып табылады:

- **«Жасыл офис»** – бұл табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды және кеңсе үй-жайларының жұмысы кезінде пайда болатын экологиялық ізді азайтуды үйрететін ішкі экологиялық саясат.

«Жасыл офисті» ұйымдастырудың негізінде қоршаған ортаның ресурстарына ұтымды және ұқыпты көзқарас таныта отырып, университет қалдықтарын барынша азайту қағидаттары жатыр. «Жасыл офис» қағидаттарын енгізу шығындарды азайтуға, экологиялық жағдайды жақсартуға және студенттер мен қызметкерлер арасында экологиялық жауапкершілікті мінез-құлықты қалыптастыруға ықпал етеді, бұл өз кезегінде тұрақты және энергия тиімді қоғам құруға әкеледі.

«Жасыл Университет» келесі AlmaU-дың негізгі саясаттарына сүйенеді:

Тұрақты тамақтану саясаты

Тұрақты даму саясаты

Тұрақты қаржыландыру саясаты

«Алматы Менеджмент Университеті» ЖБ ұйымының теңдік, алуандық және инклюзивтілік саясаты

Темекі шегуге қарсы саясат

Корпоративтік этика кодексі

Тұрақты даму орталығы туралы ереже

SDG Legion студенттік ұйымы

Жасыл университет саясатының негізгі бағыттары:

- **Инфрақұрылым**

AlmaU экологиялық инфрақұрылымды белсенді дамытумен айналысады: жасыл желектермен жабылған жалпы аумақ 6395,75 м² құрайды, мұнда келесі түрлер кездеседі: кіші жапырақты қарағаш (*Ulmus parvifolia*), ақ терек (*Bétula*), батыс туясы (*Thuja occidentális*), пузыреплодник бұтасы (*Physocarpus*), гибискус (*Hibiscus*), шырша (*Pícea*), акация (*Acacia*), қарағай (*Pínus*), алма ағашы (*Mālus*), көкжаңғақ (*Juníperus*), раушан (*rosa*), сырлы сирень (*Syrínga*), қара терек (*Ácer*), каталпа (*Catalpa*) және тағы басқалары.

Арнайы құрғаққа төзімді ағаштар мен өсімдіктерге назар аударылады, мысалы: *Picea pungens*, *Ulmus Laevis*, *Juníperus horizontális*, *Thuja occidentalis* және т.б. Кампус аумағында жиі суаруды қажет етпейтін, құрғақшылыққа төзімді ағаш түрлері отырғызылған. Аймақ климаты салыстырмалы ылғалдылықпен сипатталады, бұл суару жиілігін төмендетуге мүмкіндік береді. Университет жыл сайын кампус аумағындағы жасыл желектер санын көбейтеді.

Кампустың барлық жасыл аймақтары мен жаяу жолдары студенттер, оқытушылар және қала тұрғындары үшін ашық. Жаз және көктем мезгілдерінде «Жасыл детокс» аймағы жұмыс істейді, мұнда қала тұрғындары күнделікті күйбеңнен демалып, таза ауаны жұтып, құстардың әнін тыңдап, табиғат энергиясымен сергій алады.

Университет студенттер мен қызметкерлерге арналған ішкі кеңселерде де қамқорлық жасайды және жыл сайын ішкі кеңселер мен холлдарды жасылдандыру үшін бөлме өсімдіктерін және ағаштарды сатып алуға бюджет бөледі, бұл ауа сапасын жақсартып, жұмыс күніндегі психологиялық жүктемені азайтуға мүмкіндік береді.

- **Энергия тиімділігі**

Жалпы энергия тұтынуды және көміртек ізін азайту мақсатында университет негізгі қағидаттарды ұстанады:

1. Энергия үнемдейтін жарықтандыру. AlmaU барлық бөлмелерде энергиялық үнемдейтін жарықтандыру құрылғыларын (LED) қолдануға толық көшті. Барлық санитарлық тораптарда жарық датчиктері орнатылған.
2. Ғимараттардың энергия тиімділігін арттыру. Стандартты кондиционерлерді аз энергия тұтынатын инверторлық модельдерге кезең-кезеңімен ауыстыру жүргізілуде. Энергия тұтынуды азайту және ауыстырылатын картридждерді

пайдалану үшін кеңсе принтерлері алынып тасталды және әр қабатқа ортақ пайдалану үшін бір принтер орнатылды.

3. IT саласында энергияны үнемдейтін саясат. Университет бұлтты технологияларды белсенді қолданады: 2015 жылдан бастап барлық құжаттама мен архив электрондық құжат айналымы жүйесіне (Documentolog) енгізілген, ол Қазақстандағы барлық ресми куәландыру орталықтарымен интеграцияланған және Android пен iOS платформалары үшін мобильді қосымшасы бар. Сонымен қатар, ішкі процестер үшін LMS Platonus жүйесі қолданылады, бұл жергілікті жабдыққа және инфрақұрылымға деген қажеттілікті азайтып, энергия үнемдеуге мүмкіндік береді.
4. Экологиялық таза әдеттер мен мінез-құлықты қалыптастыру. Университеттегі барлық қызметкерлер офисте энергия үнемдеу ережелерін ұстанады: жеткілікті күндізгі жарық кезінде шамдарды өшіру; кешкі уақытта барлық электр құрылғыларын өшіру. Сондай-ақ, жыл сайын кампус тұрғындары «Жер Сағаты» акциясына қатысады, энергия тұтынуды азайту мақсатында.

Университет студенттер, оқытушылар және қызметкерлер арасында тұрақты даму мақсаттары туралы хабардарлықты арттыру үшін білім беру бағдарламалары/семинарлар/курстар өткізеді: «Компаниялардың тұрақты даму принциптері», «Тұрақты даму: принциптер мен тәжірибе», «Service Learning» және басқалары.

Дұрыс тамақтану мәдениетін қалыптастыру мақсатында университет жергілікті, аймақтық және халықаралық ұйымдармен әріптестік аясында сау өмір салтын насихаттау зерттеулеріне және іс-шараларға қатысады. AlmaU-да Тұрақты тамақтану саясаты енгізілген.

Темекі шегуге қарсы күрес мақсатында университет аумағында Темекі шегуге қарсы саясат қолданылады..

5. Көлік инфрақұрылымын жетілдіру. Экологиялық таза көлікті, мысалы велосипедтер/самокаттар және басқа да экологиялық көлік түрлерін насихаттау мақсатында кампус аумағында велосипед тұрақтары орнатылған. Сонымен қатар, студенттерге қоғамдық көлікке арналған «Онай» картасын қолдануға қолдау көрсетіледі.

- **Су және суды қайта пайдалану саясаты**

AlmaU өз білім беру қызметін халықаралық экологиялық стандарттарға сәйкес жүргізуге, сондай-ақ қызметкерлер, студенттер және қонақтар арасында экологиялық сананы қалыптастыруға ұмтылады.

Университет аумағында су ресурстарын тиімді басқару, суды үнемдеу және суды қайта пайдалану көлемін барынша арттыру мақсатында келесі тәжірибелер қолданылады:

1. Университетте алты ішетін су фонтаншасы орнатылған, онда фильтрлер тұрақты түрде ауыстырылып отырады; бұл фонтаншаларды барлық студенттер, қызметкерлер және қонақтар тегін пайдалана алады.
2. Су тұтынуды оңтайландыру – су үнемдейтін технологияларды енгізу арқылы тұтынылатын судың көлемін азайту. Кампус аумағындағы көпшілігі дәретханалар бөлек жуу жүйесімен жабдықталған. Университет аумағында жасыл желектерді тамшылатып суару спринклерлері орнатылған.
3. Ұлттық заңнама нормаларына сәйкестікті қамтамасыз ету (Су қорын пайдалану реттеу саласындағы мемлекеттік қызмет көрсету ережелерін бекіту. ҚР Экология, геология және табиғи ресурстар министрінің міндетін атқарушының 2020 жылғы 11 қыркүйектегі №216 бұйрығы. ҚР Әділет министрлігінде 2020 жылғы 14 қыркүйекте №21194 тіркелген).
4. Университет қызметкерлері, студенттері және қонақтары арасында суды тиімді пайдалану мәдениетін қалыптастыру мақсатында ашық дәрістер мен семинарлар өткізіледі, сонымен қатар білім беру бағдарламаларына суды ұтымды пайдалану мен сақтау бойынша заманауи технологиялар мен тәжірибелер енгізіледі. Университеттің Ғылым және Коммерциялау Басқармасы тұрақты даму мақсаттарын зерттеу және жобалар үшін басым тақырыптар тізіміне енгізу саясатын белсенді жүргізеді.

Суды қайта пайдалану саясаты және қолданылған суды екінші рет пайдалану ресурстарды үнемдеуге және қоршаған ортаға түсетін жүктемені азайтуға мүмкіндік береді. Ол бір процесс ішінде суды қайта айналдыру жүйелері (рециркуляция) және бірнеше процестерде суды қайта пайдалану жүйелерін қамтиды, сондай-ақ ағынды сулар қабылдайтын табиғи су айдындарын ластану деңгейін төмендетеді. Қайта пайдаланылатын суды, мысалы, дәретханаларды жууға бағыттауға болады.

Университет аумағында суды саналы пайдалану мәдениетін қалыптастыру бойынша тұрақты жұмыс жүргізілуде:

1. Инфрақұрылым басқармасы қызметкерлері сантехникалық жабдықты (крандар, дәретханалар және су жабдықтау инженерлік жүйелерін) жедел және уақытылы жөндейді.
2. Су тұтынуды есепке алу үшін есептегіш құрылғылар (счетчиктер) орнатылған.
3. Су қауіпсіздігі мәселелері бойынша университеттің жергілікті және халықаралық серіктестер желісін кеңейту бойынша белсенді жұмыс жүргізілуде.

• **Қалдықтарды басқару**

Тұтыну мәдениетін арттыру және қалдықтардың қоршаған ортаға теріс әсерін азайту мақсатында университет қоқысты бөлек жинау жүйесін енгізді – эко-бокстар, онда қалдықтар үш контейнерге бөлінеді: қағаз, пластик және батареялар үшін.

Сонымен қатар, университет жастар арасында пластик жинауды дамыту және қайта өңдеуді насихаттау мақсатында жергілікті және халықаралық жобаларға қатысады. Бөлек қоқыс жинау жүйесін енгізумен қатар, AlmaU саналы тұтыну мен қайта пайдалану мәдениетін көтеретін түрлі бастамаларды қолдайды: кафе сатып алушыларға өз кружжасымен жеңілдіктер беріледі, асханада көп рет қолданылатын стакандар мен ыдыстар қолданылады, университет аумағында тегін ішетін су фонтаншалары орналастырылған, AlmaU бренді жыл сайын көп рет қолданылатын сөмкелер, термос және стакандар өнімін жаңартады. Университет жеке энергия тұтынатын кеңсе техникасын азайтады – принтерлерді әр қабатта ортақ пайдалану үшін орналастырады, сондай-ақ AlmaU электрондық құжат айналымы мен электрондық архивтерді белсенді енгізуде. Барлық осы шаралар тұрақты тұтыну мәдениетін және қоршаған ортаға жауапкершілікті арттырады..

- **Білім беру және ғылыми зерттеулер**

AlmaU тұрақты даму тақырыптарын білім беру бағдарламаларына сәтті енгізуде: Өмірді жобалау, Идеяларды генерациялау, Үнемді және тұрақты өндіріс, Тұрақты даму және урбанизация мәселесі, Үнемді технологиялар, Тұрақты өндіріс, Тұрақты даму: принциптер мен тәжірибе және басқалары. Сонымен қатар, университет студенттер мен қызметкерлерді волонтерлік бағдарламалар мен экологиялық бастамаларға белсенді қатыстыруда: олар әрдайым түрлі эко-жобаларға қатысады – таулар мен басқа аумақтарды қоқыстан тазалау сенбіліктері, қала аумағына ағаш отырғызу іс-шаралары, түрлі эко-бәйгелерге қатысу, мастер-класстар мен семинарлар ұйымдастыру, сондай-ақ эко-жобалардың жәрмеңкелері мен көрмелерін өткізу.

Ғылым саласында университет тұрақты даму және әлеуметтік-экономикалық трансформация бағыттарына басымдық береді: теңсіздікті азайту, халық табысын арттыру, еңбек өмірінің сапасы, экономиканың тұрақты дамуы, тұрақты туризм және қонақжайлылық, тұрақты қалалар мен елді мекендер, рационалды тұтыну және өндіріс, экологиялық жағдайды жақсарту.

Сонымен қатар, университет парниктік газ шығарындыларын азайту бағдарламасын әзірлеуде және 2035 жылға қарай пайдаланылатын «жасыл энергия» үлесін басым деңгейге жеткізуді жоспарлап отыр.

«Жасыл университет» жобасының жүзеге асырылуы бойынша жылдық есептер Тұрақты даму орталығы тарапынан дайындалып, университет сайтында ашық түрде жарияланады, есептердің құрамында: Университеттің Тұрақты даму мақсаттарына берілгендігі туралы есеп және AlmaU PRME SIP report.

Жауапкершілік

Ректор жауапты:

- осы Саясатты іске асыру үшін;
- Іс-шаралар жоспарын бекіту және орындауды қадағалау үшін;

Корпоративтік даму бойынша проректор жауапты:

- жылдық мониторингті құру және оған есеп дайындау.